

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 czerwca 2026 r.

wniosku obrońcy skazanego **M.P.**

o wyłączenie sędziego od udziału w sprawie,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego M.S. od udziału w sprawie
kasacyjnej o sygn. akt IV KK 400/25.**

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła wniesiona przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej J.B. kasacja od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 marca 2025 r., sygn. akt II AKa 593/24, utrzymującego w mocy uniewinniający oskarżonego M.P. wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 13 września 2024 r., sygn. akt IV K 171/22.

Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt IV KK 400/25 i przydzielona sędziemu Sądu Najwyższego M.S. Zawiadomiony o tym pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej złożył wniosek o „wyznaczenie do rozpoznania kasacji wniesionej przez pełnomocnika osk. posiłkowej J.B. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach sygn. akt II AKa 593/24 innego prawidłowo wyznaczonego składu Sądu Najwyższego nie pozostającego w sprzeczności z Uchwałą Składu 7 Sędziów Izby

Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 24.09.2025 roku sygn. akt III PZP 1/25". W uzasadnieniu wskazał, że spełnia żądanie oskarżycielki, która uzyskała informację, że „wyznaczony sędzia został nieprawidłowo powołany przez kwestionowaną KRS”.

Wniosek został potraktowany jako wniosek o wyłączenie sędziego, zarejestrowano go w kontrolce rozstrzygnięć incydentalnych pod sygnaturą KRI 1309 i przydzielono do rozpoznania sędziemu SN M.B. Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2025 r. Sąd Najwyższy wniosek „o wyznaczenie innego składu do rozpoznania sprawy o sygn. IV KK 400/25” pozostawił bez rozpoznania i w uzasadnieniu wskazał, że „polska procedura karna nie zna instytucji wniosku o zmianę składu orzekającego na wniosek strony” oraz że strona „ma możliwość składania indywidualnych wniosków o wyłączenie poszczególnych sędziów wyznaczonych do rozpoznania danej sprawy (...)”. Nasuwa się uwaga, iż postąpienie po myśli art. 118 § 1 k.p.k. pozwoliłoby rozpoznać wniosek merytorycznie, skoro na tym etapie postępowania skład orzekający Sądu Najwyższego był jednoosobowy, a w treści pisma pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wyraźnie wskazał, że ma na myśli wyłączenie sędziego M.S.

Następnie pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, powołując art. 41 § 1 k.p.k., wniósł o wyłączenie od rozpoznania sprawy już imiennie wskazanego sędziego SN M.S. W uzasadnieniu przytoczył fragment uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2025 r., III PZP 1/25 (podjętej w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) oraz podniósł, że „Sędzia podlegający wyłączeniu został powołany przez KRS ukształtowaną na podstawie ustawy z 08.12.2017 r., która została zakwestionowana w orzecznictwie SN oraz Wyrokiem TSUE z 19.11.2019 r. – C585/18, co uzasadnia stanowisko osk. posiłkowej, iż powstaje wątpliwość co do możliwej bezstronności sędziego”. Nadto wskazał, że „wydanie orzeczenia przez Sędziego nienależycie powołanego przez KRS prowadzi w konsekwencji do nieważności postępowania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej nie dostrzega, że przepisy procedury karnej nie przewidują nieważności postępowania, jak też, że sędziowie do pełnienia urzędu nie są powoływani przez Krajową Radę Sądownictwa, a przez Prezydenta

RP na wniosek Rady. Trafniejsze byłoby też powołanie przez autora wniosku uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, oraz judykatów wydanych przez Sąd Najwyższy w Izbie Karnej. Niemniej jednak wniosek zasługuje na uwzględnienie, jako zmierzający do takiego ukształtowania składu Sądu Najwyższego mającego orzekać w przedmiotowej sprawie, by nie nasuwał on zastrzeżeń i nie dawał asumptu do ewentualnego podważania zapadłego rozstrzygnięcia.

Jest faktem, że sędzia M.S. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego został powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz.3). Ma to znaczenie w kontekście uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, stwierdzającej w pkt 1., że „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3)”. Ma zatem rację pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, gdy zabiega o takie ukształtowanie składu Sądu Najwyższego, by wydane w sprawie orzeczenie nie było dotknięte uchybieniem o randze bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Wszak znany jest fakt, że wskazując na nienależytą obsadę Sądu Najwyższego, zainteresowane osoby niekiedy postulują – bywa, że skutecznie – wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego, nierzadko też kierują skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z zarzutem naruszenia przez Polskę art. 6 ust. 1 Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i uzyskują korzystne dla siebie rozstrzygnięcie, względnie dochodzi do ugodowego załatwienia sprawy, bowiem rząd RP zasadności tych skarg nie kwestionuje (zob. komunikat ETPCz nr 259 z dnia 7 listopada 2024 r., dotyczący skarg nr 41097/20, 42668/21, 39577/22 i innych).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[WB]

[a.t.]